

Fremsat den 11. marts 2015 af undervisningsminister (Christine Antorini)

Forslag

til

Lov om udbud af ungdomsuddannelser i udlandet

§ 1. Ungdomsuddannelsesinstitutioner kan i overensstemmelse med denne lov udbyde uddannelser og særligt tilrettelagte uddannelsesforløb i udlandet for dermed at bidrage til kvalitetsudviklingen af institutionens danske uddannelser.

§ 2. Undervisningsministeren kan godkende, at en ungdomsuddannelsesinstitution, som er omfattet af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. eller lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, kan udbyde følgende uddannelser eller uddannelsesforløb i udlandet:

- 1) Uddannelsen til studentereksamen.
- 2) Uddannelsen til højere forberedelseseksamen
- 3) Uddannelsen til højere handelseksamen.
- 4) Uddannelsen til højere teknisk eksamen.
- 5) Særligt tilrettelagte uddannelsesforløb inden for de i nr. 1-4 nævnte uddannelser til det pågældende land.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser fastsætte regler om, at erhvervsuddannelser og særligt tilrettelagte uddannelsesforløb inden for erhvervsuddannelserne er omfattet af loven. Undervisningsministeren kan godkende, at de i stk. 1 nævnte institutioner udbyder erhvervsuddannelser og særligt tilrettelagte uddannelsesforløb omfattet af regler fastsat i henhold til 1. pkt. i udlandet. Godkendelse af udbud i udlandet af en erhvervsuddannelse gives efter fælles ansøgning fra institutionen og vedkommende faglige udvalg, jf. lov om erhvervsuddannelser.

Stk. 3. Det er en betingelse for godkendelse, at uddannelsen eller uddannelsesforløbet efter stk. 1 og stk. 2, svarer til de uddannelser, som institutionen er godkendt til at udbyde i Danmark.

Stk. 4. Det er endvidere en betingelse for godkendelse efter stk. 1 og 2, at der er indgået aftale mellem Danmark og en anden stat om, at uddannelsen eller uddannelsesforløbet er erhvervskompetencegivende eller adgangsgivende til videregående uddannelse i den anden stat.

Stk. 5. Ved ansøgning om godkendelse efter stk. 1 og 2 betales 50.000 kr. pr. udbud til Undervisningsministeriet.

§ 3. Udbud af uddannelser og særligt tilrettelagte uddannelsesforløb i udlandet varetages som særskilt indtægtsdækket virksomhed.

§ 4. Undervisningsministeren kan i forbindelse med en godkendelse efter § 2, stk. 1 og 2, fravige bestemmelser i anden lovgivning under Undervisningsministeriet og regler fastsat i medfør heraf, når særlige forhold ved udbuddet af uddannelser i udlandet taler for det.

Stk. 2. Fravigelse af bestemmelser i forhold til lov om erhvervsuddannelser eller regler fastsat i medfør heraf, som har principiel og generel betydning for uddannelsens generelle kvalitet, styringsmæssige forhold eller elevernes retsstilling, sker efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser.

§ 5. Undervisningsministeren fører tilsyn med uddannelsesinstitutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelser eller særligt tilrettelagte uddannelsesforløb i udlandet.

Stk. 2. Finder undervisningsministeren, at en institutions udbud af uddannelser eller særligt tilrettelagte uddannelsesforløb i udlandet ikke gennemføres i overensstemmelse med denne lov eller de regler eller aftaler, der er fastsat eller indgået i henhold til denne lov, kan ministeren udstede påbud til institutionen om at ændre eller ophøre med den pågældende virksomhed.

§ 6. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om udbud af uddannelser og særligt tilrettelagte uddannelsesforløb i udlandet, herunder om ansøgnings- og godkendelsesprocedure, om indtægter i form af deltagerbetaling, om gennemførelse af udbuddet gennem et selskab med begrænset hæftelse, om at elever på udbudte uddannelser eller særligt tilrettelagte uddannelsesforløb i udlandet ikke indgår i institutionens tilskudsgrundlag, om muligheden for at tegne ansvars- og skadesforsikring samt om regnskab og revision.

§ 7. Har undervisningsministeren bemyndiget en styrelse under Undervisningsministeriet til at udøve de beføjelser,

der i denne lov er tillagt ministeren, kan ministeren fastsætte regler om fremgangsmåden ved og adgangen til at klage over afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelsen, herunder om at afgørelsen ikke kan indbringes for ministeren.

§ 8. Loven træder i kraft den 1. juli 2015.

§ 9. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

1.1. Lovforslagets hovedindhold

Med lovforslaget foreslås der tilvejebragt hjemmel til, at ungdomsuddannelsesinstitutioner efter godkendelse af undervisningsministeren kan udbyde visse ungdomsuddannelser i udlandet som særskilt indtægtsdækket virksomhed. Herved bliver det muligt for ungdomsuddannelsesinstitutionerne at udstede officielle eksamensbeviser for gennemført uddannelse i udlandet.

1.2. Lovforslagets baggrund

Igennem de seneste år har der været politisk og mediemæssig bevågenhed på såkaldt systemeksport af ungdomsuddannelser. Også indenfor ungdomsuddannelsessektoren har der været ønske om at kunne få lov til at eksportere danske uddannelser.

På baggrund af disse ønsker igangsatte undervisningsministeren i sommeren 2013 et indledende analysearbejde for at klarlægge muligheder og barrierer for systemeksport af ungdomsuddannelser. Arbejdet har bl.a. haft til formål at afdekke en mulig model, hvor uddannelsesinstitutionernes forpligtelser i Danmark kan håndteres samtidig med, at den til enhver tid siddende undervisningsminister kan stå inde for kvaliteten af uddannelserne udbudt i udlandet.

Undervisningsministeren nedsatte endvidere i sommeren 2014 en ekspertgruppe, som skulle komme med forslag til at styrke vilkårene for at eksportere danske uddannelsesydelser til udlandet. Ekspertgruppen blev nedsat på baggrund af flere faktorer, herunder ønskerne fra sektoren, og fordi det indledende analysearbejde viste, at det globale uddannelsesmarked er i vækst, hvilket sammenlignelige lande (f.eks. Tyskland og Finland) var og er en del af. Fremme af uddannelseseksport indgår endvidere i regeringens vækst- og eksportstrategier, herunder vækstmarkedsstrategi og strategi for eksportfremme og økonomisk diplomati. Derudover forventes der at være en positiv kvalitets- og internationaliseringsafsmittning på uddannelser i Danmark, ligesom uddannelseseksport kan støtte danske virksomheder i udlandet i forhold til at sikre tilstrækkelige kompetencer.

Ekspertgruppen afrapporterede mundtligt til undervisningsministeren den 18. september 2014.

Ekspertgruppen har afgivet to overordnede anbefalinger: Dels at der skabes en lovhjemmel, der muliggør eksport af ungdomsuddannelser, dels at der udformes forskellige understøttende redskaber. I forhold til lovhjemlen peger ekspertgruppen på, at der grundlæggende er brug for, at der skabes et lovgrundlag indeholdende en klar, fleksibel hjemmel, der gør det muligt for uddannelsesinstitutionerne at udvikle og udbyde forskellige typer af uddannelseseksportydelse og sikre en model for, at disse bliver anerkendt fra dansk side, herunder at eksamensbeviser certificeres, så de giver adgang til relevant videregående uddannelse eller be-

skæftigelse i modtagerlandet. I forhold til understøttende redskaber peger ekspertgruppen på etablering af en hjemmeside med konkrete værktøjer til forberedelse af uddannelseseksport, afholdelse af årlige uddannelseseksportdage, indgåelse af Memorandum of Understanding (MoU) med lande med relevante markeder og ministerbesøg i lande med relevante markeder.

Der blev for erhvervsakademier og professionshøjskoler i 2009 gennemført lovgivning om udbud af dansk erhvervsrettede videregående uddannelser i udlandet (lov nr. 537 af 12. juni 2009).

Lovforslaget bygger på anbefalingerne fra ekspertgruppen og på modellen for de erhvervsrettede videregående uddannelser i udlandet fra 2009.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Gældende ret

Der er i gældende lovgivning ikke bestemmelser om ungdomsuddannelsesinstitutioners udbud af ungdomsuddannelser i udlandet som særskilt indtægtsdækket virksomhed.

Ungdomsuddannelsesinstitutioner omfattet af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, kan i dag alene udbyde uddannelser og undervisningsforløb i udlandet efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed i Finansministeriets Budgetvejledning (2014). Uddannelser udbudt som indtægtsdækket virksomhed kræver ikke godkendelse fra undervisningsministeren.

Af Finansministeriets Budgetvejledning (2014) fremgår, at hjemlen til at udføre indtægtsdækket virksomhed opnås på bevillingslov eller anden lov.

Af bekendtgørelse nr. 1137 af 5. december 2011 om budget- og bevillingsmæssige forhold ved institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse udstedt i medfør af § 39 og § 54, stk. 1, i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 880 af 8. august 2011 (for så vidt angår § 39 efter forhandling med finansministeren) og i medfør af § 25, stk. 2 og § 31, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 878 af 8. august 2011 (for så vidt angår § 25, stk. 2, efter forhandling med finansministeren) fremgår, at institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og institutioner for erhvervsrettet uddannelse er omfattet af bevillingstypen statsfinansieret selvejende institution. Statsfinansierede selvejende institutioner kan gennemføre aktiviteter efter reglerne i budgetvejledningens punkt 2.6.8. om indtægtsdækket virksomhed.

Til sådanne udbud stilles der i budgetvejledningen blandt andet krav om, at virksomheden skal være en naturlig udløber af institutionens almindelige virksomhed, at virksomheden skal kunne adskilles fra institutionens øvrige virksom-

hed, og at det akkumulerede økonomiske resultat ikke må være negativt fire år i træk.

Ordinære danske ungdomsuddannelser i Danmark udbydes i henhold til gældende uddannelses- og institutionslovgivning og ikke efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed. Institutionerne kan således ikke udbyde det, der svarer til de ordinære danske ungdomsuddannelser som indtægtsdækket virksomhed eller udstede officielt eksamensbevis for gennemført uddannelse hverken i Danmark eller i udlandet. For erhvervsuddannelser gælder dog, at udbud i Danmark for visse udenlandske deltagere sker som indtægtsdækket virksomhed, jf. § 15, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 19, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser.

Undervisningsministeren fører tilsyn med, om betingelserne for indtægtsdækket virksomhed, jf. ovenfor, er opfyldt. Der føres ikke tilsyn med kvaliteten af uddannelser udbudt efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed.

De af lovforslaget omfattede institutioner er efter § 50 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 29 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse undergivet Undervisningsministeriets tilsyn, herunder også ministeriets adgang til at udstede påbud om at ændre den pågældende virksomhed, hvis ministeren finder, at en institutions virksomhed ikke er i overensstemmelse med de to nævnte love eller de regler eller aftaler, der er fastsat eller indgået i henhold hertil.

2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med lovforslaget etableres den retlige ramme for, at en ungdomsuddannelsesinstitution som særskilt indtægtsdækket virksomhed kan udbyde visse ungdomsuddannelser i udlandet for derved at bidrage til kvalitetsudviklingen af danske uddannelser. Der henvises til lovforslagets § 1 og 2. Lovforslaget vil endvidere kunne bidrage til at udnytte potentiale for eksport af viden og uddannelseskompentence.

Efter lovforslaget kan undervisningsministeren godkende en institutions udbud af uddannelser i udlandet, som svarer til de omfattede uddannelser, som institutionen efter anden lovgivning under Undervisningsministeriet er godkendt til at udbyde i Danmark, eller som er uddannelsesforløb, der er særligt tilrettelagt til det pågældende land. Herved bliver det muligt for ungdomsuddannelsesinstitutionerne at udstede officielle eksamensbeviser for gennemført uddannelse i udlandet.

2.2.1. Udbud

Lovforslaget omfatter uddannelsen til studentereksamen, uddannelsen til højere forberedelseseksamen, uddannelsen til højere handelseksamen, uddannelsen til højere teknisk eksamen samt særligt tilrettelagte uddannelsesforløb til det pågældende land.

Uddannelser, der ønskes udbudt i udlandet, skal svare til uddannelser godkendt til udbud i Danmark i henhold til lov om uddannelsen til studentereksamen (stx), lov om uddannelsen til højere forberedelseseksamen (hf) og lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx). Uddannelserne kan udbydes i udlandet

af de uddannelsesinstitutioner, der efter lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse er godkendt til at udbyde den tilsvarende uddannelse i Danmark.

Herudover vil der for de omfattede institutioner være mulighed for at blive godkendt til udbud i udlandet af særligt tilrettelagte uddannelsesforløb. De særligt tilrettelagte uddannelsesforløb er uddannelsesforløb inden for ungdomsuddannelsesspektret som defineret ved lovforslagets uddannelsesmæssige anvendelsesområde, og som ungdomsuddannelsesinstitutionerne udvikler til det pågældende land. Lovforslaget sikrer derved institutionerne mulighed for at skræddersy uddannelsesforløb til et udenlandsk marked. Et skræddersyet uddannelsesforløb vil naturligt blive styret af efterspørgslen og udfordre institutionernes faglighed og købmandskab. Der henvises til lovforslagets § 2, stk. 1.

Lovgivningen på ungdomsuddannelsesområdet indeholder en række specifikke krav (specifikke indholdsmæssige krav og krav til organiseringen af undervisningen m.v.). Det foreslås på den baggrund, at undervisningsministeren bemyndiges til i forbindelse med godkendelsen at fravige de pågældende uddannelses- og institutionslove, når særlige forhold ved udbuddet i udlandet taler for det. Der henvises til lovforslagets § 4, stk. 1.

I forhold til erhvervsuddannelserne foreslås der indsat en bemyndigelse til, at ministeren efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser kan fastsætte regler om, at loven også omfatter udbud af erhvervsuddannelser efter lov om erhvervsuddannelser samt særligt tilrettelagte uddannelsesforløb inden for erhvervsuddannelserne. Det vurderes, at der er behov for, inden der tages endelig stilling til, i hvilket omfang erhvervsuddannelserne skal være omfattet af loven, at foretage en nærmere analyse af de uddannelsesmæssige forhold, som adskiller erhvervsuddannelserne fra de gymnasiale uddannelser. Der henvises til lovforslagets § 2, stk. 2, 1. pkt.

Hvis bemyndigelsen er udmøntet, kan undervisningsministeren godkende udbud af erhvervsuddannelser samt særligt tilrettelagte uddannelsesforløb inden for erhvervsuddannelserne i udlandet. Der henvises til lovforslagets § 2, stk. 2, 2. pkt. På baggrund af den over lovforslaget gennemførte høring foreslås, at udbud i udlandet af en hel erhvervsuddannelse forudsætter fælles ansøgning fra institutionen og vedkommende faglige udvalg. Baggrunden for forslaget om en sådan særlig ansøgningsregel er, at ministeriet efter drøftelser med arbejdsmarkedets parter og ud fra en samlet vurdering kan tilslutte sig det rejste ønske herom. Der henvises til lovforslagets § 2, stk. 2, 3. pkt.

I fortsættelse heraf foreslås, at Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser afgiver indstilling inden et udbud af erhvervsuddannelser godkendes, hvis ansøgning eller det faglige udvalgs indstilling giver anledning til fravigelse af bestemmelser i forhold til lov om erhvervsuddannelser eller regler fastsat i medfør heraf, som har principiel og generel betydning for uddannelsens generelle kvalitet,

styringsmæssige forhold eller elevernes retsstilling. Der henvises til lovforslagets § 4, stk. 2.

2.2.2. Godkendelse til udbud

Der stilles krav om, at den institution, der ønsker at udbyde en uddannelse eller et særligt tilrettelagt uddannelsesforløb i udlandet, er godkendt til at udbyde den tilsvarende uddannelse i Danmark. Tilsvarende skal forstås som den til uddannelsen nærmest svarende uddannelse i Danmark. Der henvises til lovforslagets § 2, stk. 3.

Dette lovforslag retter sig specifikt mod udbud i udlandet. De uddannelser og særligt tilrettelagte uddannelsesforløb, der godkendes til udbud i udlandet, vil være tilpasset det pågældende lands behov og vilkår. De vil derfor ikke kunne godkendes til udbud i Danmark og vil ikke automatisk være kompetencegivende i Danmark. I Danmark udbydes de ordinære gymnasiale og erhvervsrettede ungdomsuddannelser.

Det foreslås, at undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om udbud af uddannelser og særligt tilrettelagte uddannelsesforløb i udlandet. Bemyndigelsen forventes anvendt til at fastsætte regler om ansøgnings- og godkendelsesprocedurer samt til at stille krav om, at uddannelsesinstitutionen besidder den nødvendige økonomiske og organisatoriske, herunder faglige, kapacitet til udbud i udlandet, herunder at udbuddet i udlandet ikke indebærer risici for uddannelsesinstitutionens hovedaktivitet i Danmark. Uddannelsesinstitutionen vil blandt andet skulle stille dokumentation for den økonomiske rammesætning af den udenlandske aktivitet. Der henvises til lovforslagets § 6.

Det vil fortsat være muligt for institutionerne uden godkendelse fra Undervisningsministeriet at udbyde uddannelser og uddannelsesforløb i udlandet efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed i Finansministeriets Budgetvejledning (2014). Kun de af Undervisningsministeriet efter denne lov godkendte uddannelser og særligt tilrettelagte uddannelsesforløb i udlandet omfattes af denne lov.

2.2.3. Bilateral aftale

Det foreslås, at godkendelsen af udbud i udlandet forudsætter, at der er indgået en aftale mellem Danmark og en anden stat om, at uddannelsen eller uddannelsesforløbet er erhvervskompetencegivende eller adgangsgivende til videregående uddannelse i den anden stat. Aftalen kan også omfatte andre forhold af betydning for udbuddet af uddannelsen, f.eks. i form af direkte kvalitetskontrol. Lovforslaget indebærer således, at den danske stat (undervisningsministeren) på baggrund af et institutionelt initiativ medvirker til at bane vejen for de institutioner, der har konkrete planer om at betrede et udenlandsk uddannelsesmarked. Der henvises til lovforslagets § 2, stk. 4.

Dialog med den anden stat omkring indgåelse af en bilateral aftale forudsætter, at Undervisningsministeriet har modtaget en ansøgning fra en af de af lovforslaget omfattede institutioner. Institutionens ansøgning vil herefter blive vurderet i forhold til, om der er basis for at fremme indgåelse af en bilateral aftale.

I de tilfælde, hvor der allerede er indgået bilaterale aftaler mellem Danmark og en anden stat på uddannelsesområdet,

vil dette aftalegrundlag kunne udvides, således at det sikres, at det konkrete udbud er erhvervskompetencegivende eller adgangsgivende til videregående uddannelse i den anden stat.

At undervisningsministerens godkendelse forudsætter, at der er indgået en bilateral aftale, afviger fra den i 2009 gennemførte lovgivning om udbud af dansk erhvervsrettede videregående uddannelser i udlandet, jf. lov nr. 537 af 12. juni 2009, hvor godkendelsen til udbud i stedet forudsætter, at Akkrediteringsrådet har akkrediteret udbuddet positivt. Akkrediteringsrådet træffer afgørelser om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og disses uddannelser. Akkreditering ved Akkrediteringsrådet vil således ikke kunne anvendes i forhold til ungdomsuddannelserne.

2.2.4. Tilsyn

Undervisningsministeren har en almindelig forpligtelse til at føre tilsyn med udbud af uddannelser omfattet af lovgivningen på ministeriets område. Der er ikke i gældende lovgivning bestemmelser om udbud af ungdomsuddannelser i udlandet som særskilt indtægtsdækket virksomhed, hvorefter ministeriet vil kunne føre tilsyn med sådanne udbud og sanktionere overtrædelser af lovgivningen.

Det foreslås, at tilsyn sker med den danske uddannelsesinstitution, som er godkendt til at udbyde uddannelsen eller det særligt tilrettelagte uddannelsesforløb. Tilsynet omfatter et økonomisk tilsyn med, at det udenlandske udbud ikke medfører forringelser af de økonomiske vilkår for udbud af uddannelser i Danmark. Ministeriet kan som led i tilsynet anmode institutionen om oplysninger om udbuddet i udlandet.

Den uddannelsesinstitution, der godkendes til udbud af en uddannelse eller et særligt tilrettelagt uddannelsesforløb i udlandet, er over for undervisningsministeren ansvarlig for, at udbuddet gennemføres i overensstemmelse med godkendelsen.

Det foreslås endvidere, at der etableres adgang til at udstede påbud om, at institutionen skal ændre eller ophøre med den pågældende virksomhed. Det vil f.eks. kunne ske, hvis uddannelsesinstitutionen anvender midler til udlandsvirksomheden i sådan omfang eller på sådanne vilkår, at det bringer grundlaget for institutionens opgaver i Danmark i fare. Der henvises til lovforslagets § 5.

Den bilaterale aftale vil kunne bidrage til at sikre, at der bliver et offentligt tilsyn med den uddannelsesaktivitet, der foregår i de berørte lande. Det andet land vil således i givet fald kunne forestå den direkte kvalitetskontrol.

2.2.5. Økonomiske og institutionelle rammer for udbud i udlandet

For i videst muligt omfang at minimere risikoen for, at udbud i udlandet belaster uddannelsesudbuddet i Danmark, foreslås det, at et sådant udbud skal ske efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed samt blandt andet krav om særskilt regnskabsaflæggelse for udbud i udlandet, som fastsættes af undervisningsministeren. Der bliver således tale om særskilt indtægtsdækket virksomhed. Der henvises til lovforslagets § 3 og 6. Der vil dermed gælde et krav om, at der

foretages særskilte for- og efterkalkulationer for et udbud i udlandet, og at udlandsvirksomheden ikke i sig selv må give et akkumuleret underskud fire år i træk. Det betyder, at der senest det fjerde år i en periode skal være oparbejdet et samlet overskud for så vidt angår udlandsvirksomheden. Er dette ikke tilfældet, vil udlandsvirksomheden skulle afvikles.

Uddannelsesinstitutionen må således ikke anvende midler til udlandsvirksomheden i sådan omfang eller på sådanne vilkår, at det bringer grundlaget for institutionens opgaver i Danmark i fare. Er dette tilfældet, vil udlandsvirksomheden skulle afvikles. På den baggrund foreslås det, at undervisningsministeren skal kunne give påbud om ændringer, herunder om at afvikle engagementet i udlandet, såfremt undervisningsministeren vurderer, at udlandsvirksomheden belaster virksomheden i Danmark.

Den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte regler om regnskab og revision forventes anvendt til at fastsætte regler om, at der i tillæg til den almindelige regnskabsmæssige adskillelse mellem ordinær og indtægtsdækket virksomhed skal aflægges særskilt regnskab for aktiviteterne i udlandet. Det særskilte regnskab er et redskab i ministeriets tilsyn med uddannelsesinstitutionen og dennes udenlandske virksomhed, herunder om hvorvidt kravet om ikke at have et akkumuleret underskud fire år i træk, og kravet om, at den udenlandske virksomhed ikke må bringe grundlaget for aktiviteterne i Danmark i fare, er opfyldt.

For at gøre det muligt for institutionerne at oppebære indtægter, der sætter dem i stand til at dække udgifterne ved udbud af uddannelser eller særligt tilrettelagte uddannelsesforløb i udlandet, foreslås det, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at institutionerne kan oppebære indtægter i form af opkrævning af deltagerbetaling. Herudover vil aktiviteten i udlandet kunne finansieres gennem tilskud og gaver fra anden side f.eks. fra private virksomheder og fonde.

Der er i forbindelse med lovforslaget ikke afsat statsmidler til brug for institutionernes etablering i udlandet. Etablering og drift skal i henhold til forslaget ske som særskilt indtægtsdækket virksomhed.

Det er en grundlæggende præmis ved danske uddannelsesinstitutioners etablering af udbud i udlandet, at eleverne på uddannelser eller særligt tilrettelagte uddannelsesforløb i udlandet ikke indgår i tilskudsberegningen for de statslige tilskud til uddannelsesinstitutionen. Dette vil blive præciseret i de regler, der vil blive fastsat med hjemmel i den foreslåede bemyndigelse. Dette gælder også i forhold til danske elever optaget på uddannelser eller særligt tilrettelagte uddannelsesforløb udbudt i udlandet, og uanset om den pågældende uddannelse eller særligt tilrettelagte uddannelsesforløb ville være tilskudsberettigende, hvis den blev gennemført i Danmark.

Endvidere vil der kunne fastsættes krav om, at institutionen skal tegne særskilt ansvars- og skadesforsikring for udbud i udlandet.

Den foreslåede bemyndigelse for ministeren til at fastsætte regler om gennemførelse af udbuddet gennem et selskab

med begrænset hæftelse forventes blandt andet anvendt til at stille krav til institutionens anbringelse af likvide midler i et aktieselskab eller et andet selskab med begrænset hæftelse hjemmehørende i Danmark med henblik på, at selskabet kan gennemføre undervisningen i udlandet. Risikoen for at lide tab ved aktiviteterne i udlandet vil hermed blive begrænset til de indskudte midler. Omfanget af de midler, der anbringes i et sådant selskab, må ikke have et omfang, der bringer grundlaget for institutionens opgaver i Danmark i fare. Der henvises til lovforslagets § 6.

I henhold til lov nr. 601 af 12. juni 2013 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner opkræver Akkrediteringsrådet betaling for behandlingen af ansøgningen til dækning af udgifter forbundet med Akkrediteringsrådets afgørelse om akkreditering af et udbud i udlandet for så vidt angår de erhvervsrettede videregående uddannelser. Dette udføres som indtægtsdækket virksomhed. Med henblik på at sikre en vis ækvivalens mellem vilkår for behandling af ansøgning om uddannelsesudbud i udlandet for hhv. erhvervsrettede videregående uddannelser og ungdomsuddannelser foreslås etableret hjemmel til, at opkræve 50.000 kroner pr. udbud for behandling af ansøgninger om udbud af ungdomsuddannelser i udlandet. Beløbet modsvarer den skønnede indsats, herunder tidsforbrug, for behandling og vurdering af en ansøgning om udbud af ungdomsuddannelser i udlandet. Skønnet baserer sig på det hidtidige erfaringsgrundlag blandt andet på tilgrænsende uddannelsesområder. Der henvises til lovforslagets § 2, stk. 5.

2.2.6. Evaluering

Undervisningsministeriet vil som med al anden lovgivning på Undervisningsministeriets område løbende vurdere, om loven virker efter hensigten, herunder vurdere behovet for eventuelle justeringer af lovgrundlaget. Herudover vil der 5 år efter lovens ikrafttræden blive iværksat en analyse og evaluering af ordningen med henblik på eventuelle justeringer af lovgrundlaget.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Der vil for staten være administration forbundet med godkendelse af udbud, der dog modsvares af betaling herfor. Tilrettelæggelsen af tilsyn med institutioner, der har godkendte udbud i udlandet, og administration i den forbindelse varetages inden for de eksisterende rammer. Lovforslaget har derfor ikke økonomiske konsekvenser for staten.

Tilsvarende forudsættes institutionernes omkostninger til betaling for godkendelsen modsvaret af indtægter i form af deltagerbetaling.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for kommuner og regioner.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 19. december 2014 til den 26. januar 2014 været sendt i høring hos følgende myndigheder: Akademikerne, Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, Bestyrelsesforeningen for Social- og Sundhedsskoler, Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri (DI), Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Erhvervsskoler – Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler - Lederne, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Gymnasier, Danske Landbrugsskoler, Danske Regioner, Danske SOSU-skoler, Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejled-

ning, Erhvervsskolelederne i Danmark, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Foreningen af forstandere og direktører ved AMU-centrene, Foreningen af tekniske og administrative tjenestemænd (TAT), FSR - danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Gymnasiernes Bestyrelsesforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, Handelsskolernes Lærerforening, Institut for Menneskerettigheder, KL, Landboudom, Landselevbestyrelsen for det pædagogiske område, Landselevbestyrelsen for social- og sundhedsområdet, Landsorganisationen i Danmark, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Lederforeningen for VUC, Lederne, Private Gymnasier og Studenterkurser, Rigsrevisionen, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse (VEU-rådet), Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Internationalisering af Uddannelserne, Rådet for Ungdomsudannelser, Uddannelsesforbundet, UU Danmark og VUC Bestyrelsesforening.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindredgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Den foreslåede § 1 etablerer den overordnede ramme for lovforslaget og tydeliggør, at det kan være inden for ungdomsuddannelsesinstitutioners formål at udbyde uddannelser eller særligt tilrettelagte uddannelsesforløb i udlandet for at bidrage til kvalitetsudviklingen af danske uddannelser. Det vil endvidere kunne bidrage til at udnytte potentiale for eksport af viden og uddannelseskompetence. Bestemmelsen supplerer bestemmelserne om institutionernes formål i lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Til § 2

Med lovforslaget foreslås der tilvejebragt hjemmel til, at ungdomsuddannelsesinstitutioner efter godkendelse af undervisningsministeren kan udbyde visse ungdomsuddannelser i udlandet som særskilt indtægtsdækket virksomhed. Herved bliver det muligt for ungdomsuddannelsesinstitutionerne at udstede officielle eksamensbeviser for gennemført uddannelse i udlandet.

Med den foreslåede § 2, stk. 1, foreslås det, at undervisningsministeren kan godkende en institutions udbud i udlandet af ungdomsuddannelser. Bestemmelsen afgrænser lovens institutionelle anvendelsesområde. Lovforslaget omfatter institutioner omfattet af lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v. samt institutioner omfattet af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, dvs. offentlige gymnasier, voksenuddannelsescentre og institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Den afgrænser endvidere lovens uddannelsesmæssige anvendelsesområde. Lovforslaget omfatter uddannelsen til studentereksamen, uddannelsen til højere forberedelseksamen, uddannelsen til højere teknisk eksamen og særligt tilrettelagte uddannelsesforløb til det pågældende land. Herudover åbnes der for, at også uddannelsesforløb, der er særligt tilrettelagt til det pågældende land, vil kunne godkendes. De særligt tilrettelagte uddannelsesforløb er forløb inden for ungdomsuddannelsesspektret som defineret ved lovforslagets uddannelsesmæssige anvendelsesområde, og som ungdomsuddannelsesinstitutionerne udvikler til det pågældende land. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.1.

Efter forslaget § 2, stk. 2, 1. pkt., kan undervisningsministeren efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser fastsætte regler om, at erhvervsuddannelser og særligt tilrettelagte uddannelsesforløb inden for erhvervsuddannelserne er omfattet af loven. Bemyndigelsen i forslaget forudsættes udmøntet på baggrund af en nærmere analyse af behovet for fravigelser af bestemmelser i lov om erhvervsuddannelser og regler fastsat i medfør heraf. Analysen igangsættes og udarbejdes af Undervisningsministeriet og med inddragelse af Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (og dermed arbejdsmarkedets parter).

En sådan analyse skal særligt inddrage de uddannelsesretlige forhold, som adskiller erhvervsuddannelserne fra de gymnasiale uddannelser, herunder især arbejdsmarkedets parters bestemmende indflydelse på erhvervsuddannelsernes indhold, varighed og struktur samt det forhold, at erhvervsuddannelserne som alt dominerende hovedregel er vekseluddannelser, hvilket indebærer at eleverne i størstedelen af uddannelsen skifter mellem skoleundervisning og praktikuddannelse og uddannelsesmålene i væsentlig grad opnås gennem praktikuddannelsen. Elevernes og praktikvirksomhedernes retsforhold er desuden i det væsentlige knyttet sammen af uddannelsesaftaler, hvis form og indhold er reguleret i uddannelsesloven og i en række kollektive overenskomster på arbejdsmarkedet samt i den almindelige lovgivning om lønmodtageres retsstilling.

Anvendelsen af bemyndigelsen skal derfor ske under inddragelse af arbejdsmarkedets parter gennem en formaliseret indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, jf. § 35, stk. 1 og 6, i lov om erhvervsuddannelser. Udvidelse af lovens anvendelsesområde til erhvervsuddannelser vil kunne afgrænses til en eller flere erhvervsuddannelser.

Hvis bemyndigelsen er udmøntet, kan undervisningsministeren efter lovforslagets § 2, stk. 2, 2. pkt., godkende, at institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse udbyder erhvervsuddannelser samt særligt tilrettelagte uddannelsesforløb inden for erhvervsuddannelserne i udlandet.

Eventuel godkendelse af udbud i udlandet af en erhvervsuddannelse forudsætter, jf. den foreslåede § 2, stk. 2, 3. pkt., fælles ansøgning fra institutionen og vedkommende faglige udvalg. Bestemmelsen vil, som en særlig undtagelse fra institutionernes normale adgang til at søge ministeren om godkendelse af udbud, alene gælde i forhold til ansøgninger om udbud af hele uddannelser, mens ansøgning om godkendelse af udbud af særligt tilrettelagte uddannelsesforløb ikke omfattes af denne særlige regel. Hvor der ikke er tale om en hel uddannelse, gælder betingelsen ikke, og ansøgning kan således indgives af institutionen på egen hånd. Godkendelsen af udbud i udlandet af erhvervsuddannelser er betinget af, at undervisningsministeren, jf. § 2, stk. 2, 1. pkt., har fastsat regler om, at loven skal finde anvendelse for erhvervsuddannelser. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.1.

Det er efter den foreslåede § 2, stk. 3, en betingelse for undervisningsministerens godkendelse, at uddannelsesinstitutionen aktuelt er godkendt til at udbyde den tilsvarende uddannelse i Danmark. Tilsvarende uddannelse skal forstås som den til uddannelsen nærmest svarende uddannelse i Danmark. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.2.

Godkendelsen forudsætter endvidere, jf. den foreslåede § 2, stk. 4, at der er indgået en aftale mellem Danmark og en anden stat om, at uddannelsen eller uddannelsesforløbet er erhvervskompetencegivende eller adgangsgivende til videregående uddannelse i den anden stat. Aftalen kan også omfatte andre forhold af betydning for udbuddet af uddannelsen, herunder tilrettelæggelsen af tilsyn. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.3

Med den foreslåede § 2, stk. 5, etableres hjemlen til, at der for Undervisningsministeriets behandling af ansøgning til godkendelse opkræves 50.000 kroner pr. udbud. Beløbet modsvare den skønnede indsats, herunder tidsforbrug, for behandling og vurdering af en ansøgning om udbud af ungdomsuddannelse i udlandet. Skønnet baserer sig på det hidtidige erfaringsgrundlag blandt andet på tilgrænsende uddannelsesområder. Beløbet tilbagebetales ikke såfremt ansøgningen ikke imødekommes. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.5.

Til § 3

Statsfinansierede selvejende institutioner kan gennemføre aktiviteter efter reglerne i budgetvejledningens punkt 2.6.8. om indtægtsdækket virksomhed.

Med den foreslåede § 3, gøres det klart, at opgaven med udbud af uddannelser og særligt tilrettelagte uddannelsesforløb i udlandet varetages som særskilt indtægtsdækket virksomhed. Der vil dermed gælde et krav om, at der foretages særskilte for- og efterkalkulationer for et udbud i udlandet, og at udlandsvirksomheden i sig selv ikke må give et akkumuleret underskud fire år i træk. Det betyder, at der senest det fjerde år i en periode skal være oparbejdet et samlet overskud for så vidt angår udlandsvirksomheden.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.5

Til § 4

Det foreslås med § 4, stk. 1, at undervisningsministeren i forbindelse med godkendelsen skal kunne fravige bestemmelser i anden lovgivning under Undervisningsministeriet og regler fastsat i medfør heraf, når forhold ved udbud i udlandet nødvendiggør det.

Rent praktisk vil det foregå således, at Undervisningsministeren i forbindelse med en konkret godkendelse vurderer, hvilke andre love på Undervisningsministeriets område der finder tilsvarende anvendelse på udbuddet i udlandet. Samtidig kan ministeren fravige bestemmelser i disse love og regler fastsat i medfør heraf, når særlige forhold ved udbuddet i udlandet taler for det.

Baggrunden herfor er, at lovgivningen på ungdomsuddannelsesområdet indeholder en række specifikke krav (speci-

fikke indholdsmæssige krav og krav til organiseringen af undervisningen m.v.). F.eks. er dansk obligatorisk på A-niveau i hhx-uddannelsen. Med hensyn til de øvrige sprogfag i hhx-uddannelsen er der krav om engelsk A plus et andet fremmedsprog, og det skal være et af sprogene fransk, italiensk, spansk eller tysk. Andre eksempler er fagene erhvervsret, samfundsfag og samtidshistorie, som indeholder et ikke ubetydeligt indhold af kulturelt/historisk orienterede faglige emner, som vil kunne være fremmede og irrelevante i mange lande. I de øvrige gymnasiale uddannelser kan der tilsvarende peges på indholdsmæssige forhold, der uden justering i forhold til modtagerlandet ville gøre udbuddet uhensigtsmæssigt.

Formålet med bestemmelsen er således at give mulighed for at målrette det faglige indhold i uddannelser til behovet i det land, hvor uddannelsen udbydes, samtidig med at det sikres, at der er tale om en uddannelse, der er svarer til den pågældende uddannelse i Danmark.

Efter forslaget § 4, stk. 2, afgiver Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser indstilling inden et udbud af erhvervsuddannelser godkendes, hvis ansøgningen eller det faglige udvalgs indstilling giver anledning til fravigelse af bestemmelser i lov om erhvervsuddannelser eller regler fastsat i medfør heraf, som har principiel og generel betydning for uddannelsens generelle kvalitet, styringsmæssige forhold eller elevernes retsstilling. Sådan fravigelse forudsætter, at undervisningsministeren, jf. § 2, stk. 2, 1. pkt., har fastsat regler om, at loven skal finde anvendelse for erhvervsuddannelser.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.1.

Til § 5

De af lovforslaget omfattede institutioner er efter § 50 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 29 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse undergivet Undervisningsministeriets tilsyn, herunder også ministeriets adgang til at udstede påbud om at ændre den pågældende virksomhed, hvis ministeren finder, at en institutions virksomhed ikke er i overensstemmelse med de to nævnte love eller de regler eller aftaler, der er fastsat eller indgået i henhold hertil.

Der er ikke i gældende lovgivning bestemmelser om udbud af ungdomsuddannelser i udlandet som særskilt indtægtsdækket virksomhed, hvorefter ministeriet vil kunne føre tilsyn med sådanne udbud og sanktionere overtrædelser af lovgivningen.

Med forslaget § 5, stk. 1, hvoraf det fremgår, at undervisningsministeren fører tilsyn med uddannelsesinstitutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelser eller særligt tilrettelagte uddannelsesforløb i udlandet, sikres det, at den uddannelsesinstitution, der godkendes til udbud af en uddannelse eller et særligt tilrettelagt uddannelsesforløb i udlandet, er ansvarlig over for undervisningsministeren for, at udbuddet gennemføres i overensstemmelse med godkendelsen.

Med forslaget § 5, stk. 2, etableres hjemlen til ministeriets adgang til at udstede påbud om at ændre eller ophøre med den pågældende virksomhed. Det vil f.eks. kunne ske, hvis uddannelsesinstitutionen anvender midler til udlandsvirksomheden i sådan omfang eller på sådanne vilkår, at det bringer grundlaget for institutionens opgaver i Danmark i fare.

Det henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.4.

Til § 6

Ifølge den foreslåede § 6 kan undervisningsministeren fastsætte regler om udbud af uddannelser og særligt tilrettelagte uddannelsesforløb i udlandet. Undervisningsministeren vil med hjemmel i bestemmelsen fastsætte regler om ansøgnings- og godkendelsesprocedure, om indtægter i form af deltagerbetaling, om gennemførelse af udbuddet gennem et selskab med begrænset hæftelse, om at elever på udbudte uddannelser eller særligt tilrettelagte uddannelsesforløb i udlandet efter denne lov ikke indgår i institutionens tilskudsgrundlag, om muligheden for at tegne ansvars- og skadesforsikring samt om regnskab og revision. Opregningen er ikke udtømmende. Der kan eventuelt blive behov for fastsættelse af regler om afholdelse af eksamen, udstedelse af eksamensbeviser eller lignende.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.1.

Til § 7

Det foreslås med bestemmelsen, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser truffet af styrelser under Undervisningsministeriet ikke kan påklages til ministeriet. Hvis klageadgangen ikke afskæres, kan der fastsættes regler om fremgangsmåde ved indgivelse af klager, herunder at en klage først skal sendes til styrelsen, der så skal vurdere sagen med henblik på om afgørelsen skal ændres eller klagen sendes videre til ministeriet med styrelsens udtalelse.

Bestemmelsen sikrer, at undervisningsministeren med henblik på en effektiv og hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcerne kan henlægge opgaver til styrelser på ministeriets område.

Bestemmelsen giver ikke hjemmel til at afskære klageadgang, der i øvrigt følger af lovgivningen.

Det forventes, at bl.a. opgaver vedrørende tilsyn i første omgang henlægges til Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen.

Til § 8

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2015

Til § 9

Det færøske og grønlandske hjemmestyre lovgiver om egne forhold i relation til skolevæsenet. Det foreslås derfor, at denne lov ikke skal omfatte Færøerne og Grønland.